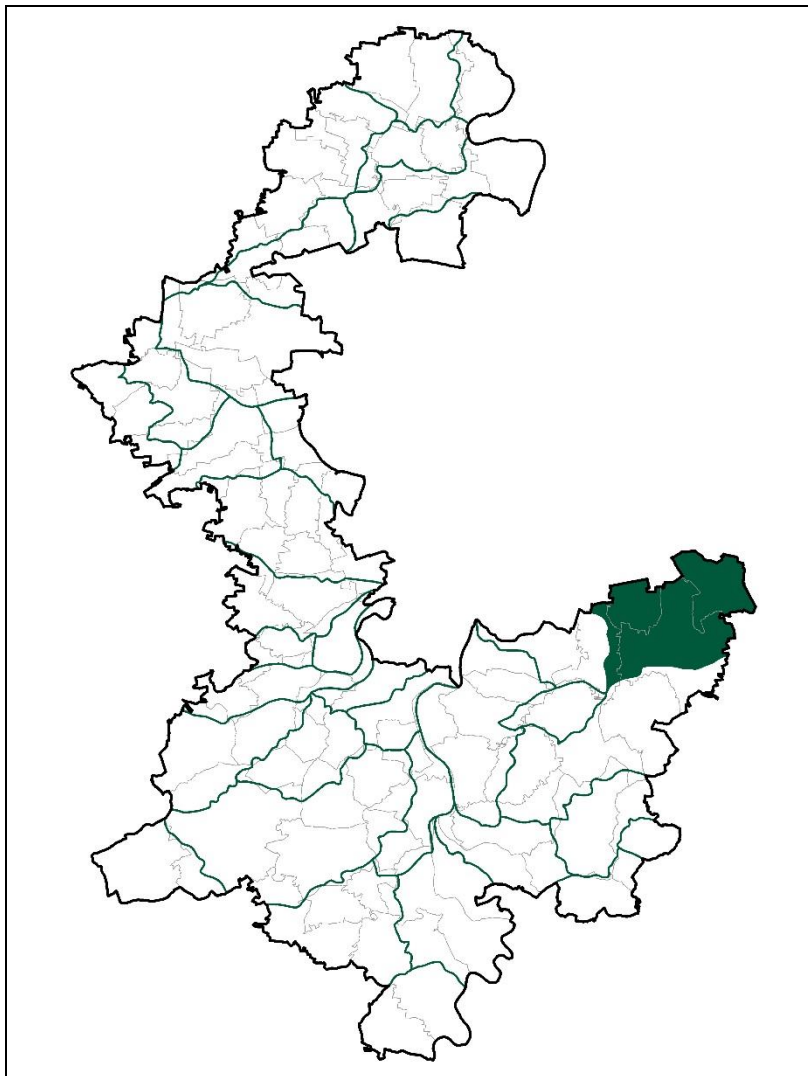

JESENICKÝ KOBEREK

30

VYMEZENÍ KRAJINNÉHO OKRSKU

Průhonice od Rozkoše

Krajina mezi Průhonicemi, Hrnčíří a Šeberovem

Krajina západně od Vestce, u MÚK EXIT 3

Dotčené obce:

Jesenice, Průhonice, Vestec, Zlatníky-Hodkovice, Psáry

Sousedící krajinné okrsky:

31 – Břežanský potok, 33 – Podvrší

Popis vymezení krajinného okrsku:

KO je vymezen na povodí Botiče na území SO ORP Černošice. Jihovýchodní hranici KO od ulice K Dolním Jirčanům tvoří těleso Pražského okruhu, severní a východní hranici KO hranice SO ORP Černošice.

JESENICKÝ KOBEREK

30

STÁVAJÍCÍ KVALITY / CHARAKTERISTIKY KRAJINNÉHO OKRSKU

Krajina mezi Zdiměřicemi, Jesenicí a Vestcem

Krajina mezi Zdiměřicemi a Jesenicí

VODNÍ REŽIM

KO je utvářen dílem silně urbanizovanou a dílem zemědělsky využívanou plošinou, odvodňovanou mělkým údolím Jesenického potoka, který se pod Zdiměřicemi vlévá do Botiče, který do KO přichází z KO Podvrší a KO protéká hlubokým údolím při východní hranici území. Jesenický potok pramení v zemědělsky využívané krajině jihozápadního cípu KO. Na horním toku Jesenického potoka a na jeho dvou levostranných přítocích západně od Průhonic dochází k častým konfliktům vlivem zásahu orné půdy do ochranného pásma vodních toků. KO je charakterizován velkým počtem malých vodních nádrží. Největší z nich jsou situovány na Botiči (Osnice, Bořín, Labeška, Podkarasák a Podzámecký rybník), významná je též kaskáda sedmi velmi malých vodních nádrží na přítoku Botiče u obce Hole (Holské rybníky). Severně od Zdiměřic se na orné půdě nachází několik terénních depresí, kde je patrné zamokření půdy a bylo by vhodné využít tato místa k retenci srážkových vod. Další velká deprese je situována jižně od Jesenice při dálničním tělese Pražského okruhu u sjezdu km 82. Oblast mezi Pražským okruhem a Jesenicí a rovněž mezi okruhem a obcí Osnice jsou zdrojovými plochami přívalových povodní, s ohledem na jejich zemědělské využití je tedy potřeba dbát na vhodný osevní postup. Retenční kapacita zemědělsky využívaných částí krajiny je velmi nízká. Díky silnému zornění a urbanizaci území je potenciální maximální retence KO dvakrát nižší než celkový průměr ORP Černošice. Vzhledem k vysoké urbanizaci území je vodní režim KO velmi silně ovlivňován nakládáním odpadními vodami ze sídel obcí KO.

S ohledem na charakter využití krajiny je KO náchylný k přesoušení, zejména s ohledem na zasažení KO srážkovým stínem za tepelným ostrovem hl. m. Prahy, avšak odtok srážkových vod je z důvodu tvaru a morfologie povodí pomalý.

HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

Nezastavěné území KO je využito k intenzivnímu hospodaření na orné půdě. Podél vodních toků jsou fragmenty luk a přírodní zeleně.

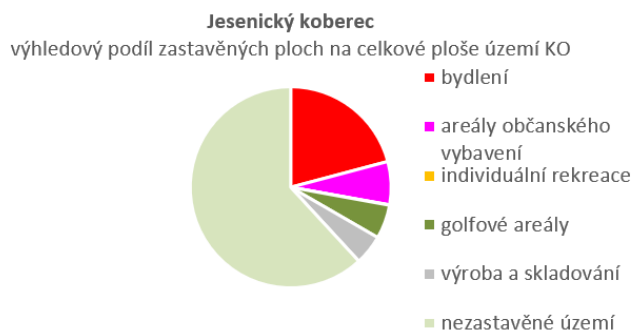
JESENICKÝ KOBEREC

30

OSÍDLENÍ A URBANIZAČNÍ PROCESY

Území krajinného okrsku Jesenický koberec je uzavřeno mezi dvěma komunikacemi dálničního typu (D1 a dálniční Pražský okruh) v přímém kontaktu s územím hl. m. Prahy. V krajinném okrsku se nachází většina sídel města Jesenice (kromě Horních Jirčan a jižní části Kocandy) a obce Vestec a Průhonice. V doteku s dálnicí D1 a dálničním okruhem se rozvíjejí rozsáhlé plochy komerční suburbanizace. Všechna sídla jsou výrazně dotčena rezidenční suburbanizací. Charakter sídel města Jesenice a obce Vestec je prakticky dokonale přeměněn. Obě obce prakticky rostly smíšenou zástavbou podél silnice II/603. Zástavba jednotlivých sídel Jesenice se přibližuje k sobě navzájem, s výjimkou Horních Jirčan, které se stavebně propojují s Dolními Jirčany. Charakter obce Průhonice je principiálně zachován, k čemuž velmi silně přispívá vliv Průhonického parku.

Jedná se o krajinný okrsek, kde intenzivní rezidenční i nerezidenční suburbanizace probíhala již před rokem 2000. V období 1991 až 2001 krajinný okrsek Jesenický koberec zaznamenal na tu dobu největší nárůst počtu obyvatel (140 % počátečního stavu). Extrémní nárůst počtu obyvatel, třetí největší v celém území ORP Černošice (254 % počátečního stavu) byl zaznamenán v období 2001 až 2011. Tomuto vývoji odpovídají přírůstky počtu domů, bytů i zastavěného území.

Záměry územních plánů v dosavadním suburbanizačním trendu dále pokračují. V případě realizace všech záměrů by ve výhledovém stavu po naplnění plánů vzrostlo zastavěné území (včetně golfového areálu) na 178 % stavu roku 2016. Struktura plánovaných ploch změn v území obsahuje výrazný nárůst areálů vybavení a sportu (golf), naproti tomu má dojít k redukci ploch výroby a skladování, růst ploch bydlení má být setrvalý (na výhledových 140 % stavu roku 2016). V cílovém stavu podle územních plánů by zastavěné území pokrývalo 38 % celkové plochy území krajinného okrsku.

REKREACE V KRAJINĚ

Rekreace v krajině KO je omezená prakticky výhradně na údolí vodních toků a komplex Průhonického parku, do něhož je však vstup zpoplatněn. Rekreační hodnota krajiny je velmi omezená, a to jak z důvodu její nízké prostupnosti mimo přetíženou silniční síť, tak omezené estetické hodnoty. Územím prochází dálková červená pěší turistická trasa KČT z Prahy podél Botiče na jih do Posázaví.

PROSTUPNOST A CESTNÍ SÍŤ

Prostupnost krajinou KO je omezena téměř výhradně na úzké silnice nižších tříd přetížené individuální automobilovou dopravou. Zásadní bariérou prostupnosti volné krajiny KO pro člověka je těleso Pražského okruhu. Špatný je také pěší a cyklistický přístup z KO na území hl. m. Prahy.

EKOLOGICKÁ STABILITA A MIGRAČNÍ PROSTUPNOST

Kostru ekologické krajiny tvoří prakticky pouze výsadby Průhonického parku a doprovodná zeleň Botiče. Ekologická stabilita krajiny a její migrační propustnost je prakticky vyloučena bariérami těles Pražského okruhu a dálnice D1 a kobercovou zástavbou krajiny KO rodinnými domy (východ území) a náletovou komerční zástavbou (východ území).

JESENICKÝ KOBEREC

30

ZÁMĚRY SE ZÁSADNÍM POTENCIÁLNĚ NEGATIVNÍM VLIVEM NA KRAJINY

➔ A.5 VÝKRES ZÁMĚRŮ | ZÁMĚRY S VLIVEM NA KRAJINU

MÚK dálnice D3 a Pražského okruhu

Vestecká spojka

Zastavitelné plochy v severní části Průhonice (dle platného ÚP Průhonice)

KRAJINNÉ HODNOTY A POTENCIÁLY KRAJINNÉHO OKRSKU

➔ A.2a VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | PŘÍRODNÍ A KRAJINNÉ HODNOTY

➔ A.2b VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | ÚSES A KOSTRA EKOLOGICKÉ STABILITY

➔ A.2c VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | KULTURNÍ HODNOTY

Památka UNESCO – Průhonický park

VKP registrované: Dendrologická zahrada v Průhonících, Ochranné pásmo Průhonického parku, Lomové jezírko u

Zdiměřic, Za kaplí u Zdiměřic, Zbytek polní cesty (švestky, topol, olše, jasan) u Osnice, Pod Babou u Osnice

Jesenický potok se soustavou rybníků (např. Pančák, Horní, Dolní, Návesní a další)

Údolí Botiče se soustavou rybníků (např. Podzámecký, Labeška, Bořín, Osnice)

Rybníční soustava sedmi rybníků na levém přítoku Botiče u Hole

Vestecký rybník s lávkou přes rybník a venkovním amfiteátre

Památné stromy Vestecké lípy u památníku padlým, Zdiměřické stromy svobody

Botanická zahrada Chotobuz

Dochovaná historická jádra Jesenice, Kocandy, Zdiměřic, Hole, Průhonice a Vestce

Zámek Průhonice

Kostel Narození Panny Marie v Průhonících

Kaple Panny Marie u Zdiměřic

Kaple sv. Cyril a Metoděje na Kocandě

Zvonička ve Vestci

JESENICKÝ KOBEREC

30

ZÁVADY A PROBLÉMY KRAJINNÉHO OKRSKU

VODNÍ REŽIM V KRAJINĚ

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Orba až ke břehové linii Jesenického potoka

Orba až ke břehové linii Olšanského potoka

Kanalizace/regulace Olšanského potoka

Nízká retenční schopnost krajiny způsobená jednak způsobem hospodaření na orné půdě a dále vysokým stupněm zastavění KO

Přehřívání krajiny, ovlivňující vodní režim krajiny (zejména úhrn a roční distribuci srážek) sousedních KO a ORP

HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Prakticky úplná absence lesů

Hospodaření na velkých blocích orné půdy

URBANIZAČNÍ PROCESY (OSÍDLENÍ / KRAJINNÝ RÁZ)

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Neřízená plošně vysoce náročná suburbanizace způsobující neefektivní využití zastavěných území sídel, nečitelnou strukturu krajiny i sídel, přetížení zařízení veřejné infrastruktury a dopravní sítě a závislost obyvatel sídel KO na individuální automobilové dopravě

Prorůstání zástavby Jesenice a Vestce

Absolutní ztráta hodnoty krajiny, volná krajina má charakter nahodilých zbytkových fragmentů nezastavěných ploch mezi zástavbou

Prakticky nulová rekreační hodnota volné krajiny (mimo Průhonický park a menší parkové plochy přímo v sídlech)

Deficit ploch pro každodenní rekreaci obyvatel KO ve volné krajině mimo sídla

PROSTUPNOST KRAJINY PRO ČLOVĚKA A CESTNÍ SÍŤ

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Obtížná pěší a cyklistická prostupnost krajiny KO mezi Vestcem, Jesenicí, Zdíměřicemi, Osnicí, Holí a Rozkoší (tj. všemi obytnými sídly KO) mimo přetíženou silniční síť

Neprostopná bariéra dálničního tělesa Pražského okruhu znesnadňující pěší a cyklistickou prostupnost mezi Jesenicí a Horními Jirčany a Jesenicí a Zlatníky-Hodkovicemi

Chybějící přímá pěší a cyklistická vazba z KO na Prahu mimo silnice (kromě údolí Botiče)

Neprostopná bariéra dálničního tělesa dálnice D1 u Průhonic

JESENICKÝ KOBEREC

30

EKOLOGICKÁ STABILITA / MIGRAČNÍ PROSTUPNOST / ÚSES

➔ **A.6b PROBLÉMOVÝ VÝKRES** | PROBLÉMY ÚSES I

➔ **A.6c PROBLÉMOVÝ VÝKRES** | PROBLÉMY ÚSES II

RBK údolím Botiče je v Osnici tísněn zástavbou

Vložené LBC v Průhonickém parku nedostatečného rozměru

Vložené LBC pod Průhonicemi nedostatečného rozměru

Křížení RBK v Průhonicích tísněné zástavbou

RBK přerušeny tělesem dálnice D1 severně od Průhonic

RBK jižně od Osnice přerušeny tělesem Pražského okruhu

LBC v Osnici přerušeny zástavbou

tři větve LBC jižně od Osnice přerušeny tělesem Pražského okruhu

Slepé zakončení LBK západně od Jesenice (prověřit propojení podél tělesa Pražského okruhu na sever a jih)

Přerušeni LBK zástavbou ve Zdiměřicích

LBK vymezený na orné půdě jižně od Zdiměřic (nefunkční)

LBC vymezené na orné půdě západně od Jesenice (nefunkční)

Nepropojení lokálního ÚSES východně od Zdiměřic s Průhonickým parkem

LBK přes Zdiměřice tísněný zástavbou

Větev lokálního ÚSES od Zdiměřic k západní větvi RBK vymezená na orné půdě (nefunkční)

Lokální ÚSES od Zdiměřic k Vestci vymezený na orné půdě (nefunkční)

Lokální ÚSES od Vestce na sever vymezený na orné půdě (vč. LBC) (nefunkční)

Zdvojený LBK západně od Vestce, vymezený na orné půdě (nefunkční)

Větev lokálního ÚSES přerušena mezi Vestcem a Hodkovicemi tělesem Pražského okruhu

Slepé zakončení lokálního ÚSES severozápadně od Psár (prověřit propojení na LBK od Zlatníků)

Lokální ÚSES mezi Psáry a Zlatníky na orné půdě (nefunkční)

OHROŽENÍ KRAJINNÉHO OKRSKU

➔ **A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES** | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Pokračování dosavadních trendů zcela neřízené plošně náročné suburbanizace

Naplnění zastavitelných ploch vymezených v platném ÚP Průhonice v severní části území obce

JESENICKÝ KOBEREC

30

VIZE KRAJINNÉHO OKRSKU

Příměstská parková krajina.

RÁMCOVÉ PODMÍNKY VYUŽITÍ (CÍLOVÉ KVALITY) KRAJINNÉHO OKRSKU

Krajina větších městeček s kvalitním krajinným zázemím s dobrými a kapacitními pěšími a cyklistickými vazbami na Prahu, s vysokou rekreační hodnotou pro místní obyvatele i příměstskou rekreaci Pražanů, se sídly obklopenými pásy rekreační parkové a lesoparkové zeleně.

RÁMCOVÁ DOPORUČENÍ PRO OPATŘENÍ VEDOUcí K DOSAŽENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINNÉHO OKRSKU

OPATŘENÍ VEDOUcí K DOSAŽENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINNÉHO OKRSKU

Zamezit dalšímu srůstání sídel a chránit nezastavěné krajinné prostory mezi sídly
Přístupovat k dosud nezastavěným částem volné krajiny jako ke krajinnému parku, nabízejícímu rozmanité možnosti intenzivní rekreace a trávení volného času pro místní obyvatele, plošně odpovídajícímu množství obyvatel území KO. Důsledně chránit dna údolí vodních toků před zástavbou.

Transformovat plochy intenzivního zemědělství na plochy s vyšší ekologickou a rekreační hodnotou jako součást parkové krajiny mezi lidnatými sídly.

Nerealizovat záměry zatěžující odběrem zásoby podzemních vod.

Obnovovat drobná vodní díla soustavy na Botiči jihovýchodně od Průhonického parku.

Revitalizovat nivu a prameniště Olšanského potoka.

Zajistit pěší a cyklistickou prostupnost (kvalitní) krajinou z Prahy do jejího venkovského zázemí.

Zajistit prostupnost pro pěší a cyklistickou dopravu a migraci volně žijících druhů jak přes stávající, tak i plánované stavby dopravní infrastruktury (Pražský okruh, dálnice D1 a D3, Vestecská spojka).

Rozvíjet sídla přednostně s maximálním využitím vnitřních rozvojových rezerv (typicky konverze nevhodné zástavby, využívání proluk a poměšťování stávajících struktur namísto rozvoje zástavby do plochy) s cílem postupné transformace „přerostlých vesnic“ v „malá městečka a města“ ve vztahu ke struktuře a vybavenosti.

Zástavbu (stávající i novou) řešit tak, aby umožňovala maximální dosažitelnou retenci a zasakování srážkových vod (plochy umožňující vsak vody, zelené střechy, minimum zpevněných ploch, technická opatření pro retenci a zasakování)

UPOZORNĚNÍ NA VÝSKYT PRIORITYNÍCH OPATŘENÍ ČI ÚPRAV

Zamezit srůstání sídel a chránit dosud nezastavěné krajinné prostory mezi sídly.

Přístupovat k dosud nezastavěným částem volné krajiny jako ke krajinnému parku, nabízejícímu rozmanité možnosti intenzivní rekreace a trávení volného času pro místní obyvatele, plošně odpovídajícímu množství obyvatel území KO.